

8.2 Η λογική του πλαισίου της στρατηγικής

Ο σχεδιασμός της ΕΣΑΟΚ υιοθετεί τις **αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης** και προκρίνει την **εδαφική προσέγγιση της ανάπτυξης** ως την πιο κατάλληλη για τις συνθήκες και τις αναπτυξιακές δυνατότητες των ορεινών κοινοτήτων της περιοχής Τροόδους. Με βάση τις αναλύσεις SWOT, τη διάγνωση των διακυβευμάτων, και τη διαμόρφωση των κατευθύνσεων, εκτιμάται ότι η αναδιοργάνωση του εδαφικού συστήματος της περιοχής, είναι εφικτή. Το σύστημα αυτό, μπορεί να υποστηρίξει τις ιδεατές και επιθυμητές στοχεύσεις της τοπικής κοινωνίας και της πολιτείας, όπως αυτές διατυπώθηκαν στο κοινό αναπτυξιακό όραμα.

Αναδιοργάνωση του εδαφικού συστήματος της περιοχής του Τροόδους:

Η εδαφική προσέγγιση της ανάπτυξης οδηγεί στη διαπίστωση ότι «δύσκολες» περιοχές όπως το Τρόδος, παρά την απορρύθμιση του συστήματος οργάνωσης της οικονομικής και κοινωνικής ζωής τους, μπορούν να εντάξουν τους πόρους που διατήρησαν σε ένα εδαφικό τρόπο ανάπτυξης. Η επανένταξη αυτή περνά μέσα από μια σειρά στόχων όπως:

1. Η **αποκατάσταση του ενδογενούς παραγωγικού συστήματος**, ώστε αυτό αυξάνοντας την προστιθέμενη αξία τοπικά των προϊόντων του, να αποτελέσει την κινητήρια δύναμη της οικονομικής, κοινωνικής ανάπτυξης. Αυτή η κινητήρια δύναμη συνδέεται με την οικοδόμηση μιας ανταγωνιστικότητας στη βάση της διακριτότητας δηλαδή την ενεργοποίηση της τοπικής κληρονομιάς η οποία να είναι στραμμένη προς το μέλλον, αλλά και την αειφόρο διαχείριση των πόρων της περιοχής.
2. **Εξασφάλιση της ισορροπίας μεταξύ προστασίας και ανάπτυξης** για την αναπαραγωγή αυτών των πόρων φυσικής & πολιτιστικής κληρονομιάς και τη συμβολή τους στην οικοδόμηση μιας ανταγωνιστικότητας βασισμένη στη διακριτότητα. Ο εδαφικός τρόπος ανάπτυξης προτείνοντας την αξιοποίηση της άυλης διάστασης των πόρων, τους μετατρέπει σε ενεργό στοιχείο της τοπικής οικονομίας εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την αειφορική διαχείρισή τους. Αυτή η άυλη αξιοποίηση των φυσικών & πολιτιστικών πόρων αποτελεί μέρος του συστήματος προστασίας και διατήρησής τους. Σ' αυτό το νέο πλαίσιο βιώσιμης εκμετάλλευσης των πόρων, είναι δυνατόν, αξιοποιώντας τις προσδοκίες των καταναλωτών και τις ενισχυόμενες οριζόντιες περιβαλλοντικές πολιτικές, να διαμορφωθούν σταδιακά οι συνθήκες για μια πολιτική οικολογικής μετάβασης. Σ' αυτή τη διαδικασία πρέπει να συμμετάσχουν ενεργά δια της δράσης και όχι μόνο δια της εκπροσώπησης και οι τοπικοί φορείς με αποτελεσματικές μορφές συνεργασίας με τα αρμόδια Κυβερνητικά Τμήματα.

3. **Βελτίωση της λειτουργικότητας του πλαισίου ζωής** αναζητώντας τη βέλτιστη σχέση μεταξύ ποιότητας υπηρεσιών και κάλυψης της περιοχής. Η στρατηγική θα πρέπει να αναζητήσει πιο κατάλληλες κλίμακες σχεδιασμού μεταξύ των γεωγραφικών υποπεριοχών και των προτεινόμενων συμπλεγματοποιήσεων. Η σύνδεση χωροταξικού και αναπτυξιακού σχεδιασμού θα πρέπει να στοχεύσει στη βελτίωση της πολυκεντρικής οργάνωσης και να απαντήσει στην έλλειψη «κεντρικών οικισμών». Η εκπαίδευση πρέπει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη συγκράτηση των νέων, στη βελτίωση των γνώσεων των κατοίκων και στην υποστήριξη της επαγγελματικής κινητικότητας και στη συμφιλίωση. Επίσης, οι πολιτιστικές υποδομές και δραστηριότητες μπορούν να συμβάλλουν στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής ενισχύοντας τη δημιουργικότητα των κατοίκων όλων των ηλικιών. Η ορθολογική βελτίωση της εσωτερικής και εξωτερικής συνδεσιμότητας μεταξύ υποπεριοχών, κοινοτήτων και πόλεων σε συνδυασμό με την ενίσχυση των οικιστικών λειτουργιών, μπορούν να συγκρατήσουν τον πληθυσμό και να προσελκύσουν νέο.

4. **Ανάγκη αναπλήρωσης των πληθυσμιακών κενών** που δημιούργησε η έξοδος, με στόχο την εξασφάλιση της απαραίτητης κρίσιμης μάζας για όλο το σύστημα οργάνωσης της οικονομικής και κοινωνικής ζωής (ενίσχυση των οικιστικών λειτουργιών και βελτίωση των υπηρεσιών). Η συγκράτηση και η προσέλκυση πληθυσμού βασίζεται στην ύπαρξη απασχόλησης αλλά εξαρτάται ταυτόχρονα από την κατοικία και τις εξυπηρετήσεις που μπορεί να προσφέρει ένα λειτουργικό και ελκυστικό οικιστικό δίκτυο. Η ενίσχυση της προσέλκυσης νέου πληθυσμού μπορεί να βασισθεί στη στήριξη της «συμφιλίωσης» επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής.

5. **Εδαφική οντότητα-Διακυβέρνηση**

Η οργάνωση και η εφαρμογή του πρότυπου της εδαφικής ανάπτυξης ευνοεί και στηρίζει τη συγκρότηση της περιοχής σε εδαφική οντότητα με την αναπτυξιακή έννοια του όρου. Η περιοχή Τροόδους διαθέτει τα θεμελιώδη στοιχεία για να συμμετάσχει ενεργά σ' αυτή τη διαδικασία: ταυτότητα, ιστορικό όνομα, σημαντικούς φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους καθώς και δρώντες οι οποίοι ελέγχουν τον χώρο τους.

Η οικοδόμηση μιας κοινά αποδεκτής διακυβέρνησης (εκλεγμένοι, ενώσεις, κοινωνικο-επαγγελματίες, επιστήμονες) η οποία να λειτουργεί στην κλίμακα του Τροόδους αποτελεί την τελική απαραίτητη και καθοριστική ενέργεια της περιοχής για τον συντονισμό των δρώντων της αλλά και την θεσμική της έκφραση προς τα έξω.

Ο συνδυασμός της εδαφικής ανάπτυξης η οποία συμβάλλει στην ενίσχυση της τοπικής οικονομίας και της διακυβέρνησης ως μορφή θεσμικής ένταξης στο πολιτικο-διοικητικό εθνικό σύστημα, αποτελούν το θεμέλιο της συγκρότησης της περιοχής σε εδαφική, αναπτυξιακή οντότητα.